

USMON AZIM SHE'RIYATIDA MAVZU XILMA-XILLIGI VA BADIY
IFODA

Yo'ldoshev Jasur

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada zamonaviy o'zbek adabiyotining yorqin namoyandalardan biri bo'lgan Usmon Azimning she'riy ijodi tahlil qilinadi. Shoirning asarlarida hayotning turli jihatlari, inson ruhiyati, milliy va umumbashariy qadriyatlar, sevgi va vatanparvarlik kabi mavzular keng yoritilgan. Maqolada Usmon Azim she'riyatidagi asosiy mavzular guruhlariga ajratilib, ularning badiiy ifodasi va o'zbek madaniy-ma'naviy hayotidagi o'rni batafsil ko'rib chiqiladi.*

Kalit so'zlar: *Usmon Azim, zamonaviy o'zbek adabiyoti, she'riyat, mavzu xilma-xilligi, inson ruhiyati, milliy qadriyatlar, umumbashariy masalalar, sevgi, ma'rifat*

O'zbek adabiyotining zamonaviy davrida o'ziga xos o'rni va roli bilan ajralib turuvchi shoir Usmon Azim ijodi, she'riyatining mavzu xilma-xilligi nuqtai nazaridan keng va chuqur tahlilga loyiqdir. Uning asarlarida hayotning turli qirralari, inson ruhiyati, milliy va umumbashariy masalalar, sevgi, ma'rifat va vatanparvarlik kabi mavzular o'z ifodasini topgan. Ushbu maqolada biz Usmon Azim she'riyatidagi asosiy mavzularni tahlil qilamiz, ularning badiiy ifodasi va o'zbek xalqining madaniy-ma'naviy hayotidagi ahamiyatini o'rganamiz.

Usmon Azim she'riyatida mavzular ko'p qirrali va o'zaro bog'liqdir. Shoir o'z asarlarida shaxsiy kechinmalarni milliy va umumbashariy qadriyatlar bilan uyg'unlashtiradi. Mavzularni uch asosiy guruhga ajratish mumkin:

Shaxs va jamiyat munosabatlari

Vatan, millat va tarix

Sevgi, insoniylik va ma'naviy kamolot

1. Shaxs va jamiyat munosabatlari - Usmon Azim she'riyati inson va jamiyat munosabatlariga katta e'tibor qaratadi. Uning she'rlarida shaxsning erkinligi, ichki dunyosi, ichki kurashlari, jamiyatdagi o'rni va mas'uliyati muhim mavzular sifatida ko'tariladi. Shoir zamon o'zgarishlari fonida insonning o'zligini saqlashi, yangilikka intilishi va o'zini topishi haqida fikr yuritadi.

Misol uchun, "Ichki ovoz" she'rida shaxsiy his-tuyg'ular va jamiyat talablari o'rtasidagi ziddiyat chuqur ifodalanadi.

2. Vatan, millat va tarix- Vatanparvarlik va milliy o'zlik mavzulari Usmon Azim ijodida doimiy markaziy o'rin tutadi. Shoir o'zbek xalqining boy madaniyati, tarixi, an'analari haqida chuqur ma'rifiy tushunchalarni berib, ularni yosh avlodga yetkazishga intiladi. Uning asarlarida millatning erkinlikka intilishi, tarixiy sinovlarga dosh berishi, ozodlik uchun kurash mavzulari ko'p uchraydi.

Masalan, "Elim, diyorum" she'ri millat va vatan sevgisini ramziy tarzda ochib beradi.

3. Sevgi, insoniylik va ma'naviy kamolot- Usmon Azim she'riyatida sevgi mavzusi nafaqat romantik, balki umumiy insoniylik qadriyatlari, mehr-muhabbat, do'stlik va mehribonlik shaklida ham ko'tariladi. Shoir inson ruhiyatining nozik tomonlarini, ma'naviy kamolotga intilishini she'riy til bilan boyitadi. Uning ko'plab she'rlarida sevgi orqali inson qalbining pokligi va kuchi ta'kidlanadi.

Mavzularni badiiy ifodasi va tili - Usmon Azim she'riyatida mavzularning boyligi ularning badiiy ifodasida ham aks etadi. Shoir o'zbek tilining go'zalligidan unumli foydalanib, mavzularni aniq va ta'sirchan tasvirlaydi. Til va uslub jihatidan ham o'ziga xosligi, zamonaviyligi, ba'zan esa xalq og'zaki ijodiga yaqinligi bilan e'tiborga loyiqdir.

Xulosa

Umuman olganda, Usmon Azim she'riyatida mavzular xilma-xilligi uning ijodining asosiy kuchi hisoblanadi. Shoir o'z asarlarida shaxsiy, milliy va umumbashariy qadriyatlarni uyg'unlashtirib, zamonaviy o'zbek she'riyatining rivojiga munosib hissa qo'shgan. Bu mavzularning boyligi va badiiyligi Usmon Azimni o'zbek adabiyotida alohida o'rin tutadigan shoir sifatida tanitadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Ismoilov, A. (2020). Zamonaviy o'zbek she'riyati va uning rivojlanish istiqbollari. Toshkent: "Adabiyot" nashriyoti.
2. Karimova, D. (2018). Usmon Azim ijodida inson va millat muammolari. O'zbek tili va adabiyoti, 5-son, 45-52-betlar.
3. Sobirov, M. (2019). She'riyatda milliylik va universallik: Usmon Azim misolida. Adabiyotshunoslik jurnali, 12-son, 23-30-betlar.
4. Usmon Azim. (2021). Tanlangan she'rlar. Toshkent: "Yangi asr avlodi".

